

Ľuboslava Riapošová
Emília Sičáková-Beblavá

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
SLOVENSKO

Manuál používania elektronických aukcií nájdete aj na
našej webstránke:

www.transparency.sk

Ak aj Vám tento manuál pomohol,
zvážte prosím členstvo v Transparency klube,
alebo zvoľte akúkoľvek inú podporu Transparency!

Viac informácií o našej činnosti nájdete aj tu:

www.transparency.sk

www.facebook.com/transparencysk

<http://www.transparency.sk/sk/podporte-nas/>

ISBN 978-80-89540-32-7

Elektronické aukcie:

cesta k transparentnosti, súťaživosti a efektívnemu
nakladaniu s verejnými prostriedkami

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
SLOVENSKO

Vydané s podporou Siemens Integrity Initiative v rámci spoločného projektu
Oživení a Transparency International Slovensko:
"Zlepšovanie systémov verejných zákaziek v ČR a SR."

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
SLOVENSKO

Ľuboslava Riapošová
Emília Sičáková-Beblavá

ELEKTRONICKÉ AUKCIE:

cesta k transparentnosti, súťaživosti a efektívnemu nakladaniu s verejnými prostriedkami

MANUÁL PRE POUŽÍVATEĽOV

Vydané s podporou Siemens Integrity Initiative v rámci spoločného projektu
Oživení a Transparency International Slovensko:
"Zlepšovanie systémov verejných zákaziek v ČR a SR."

Elektronické aukcie: cesta k transparentnosti, súťaživosti a efektívnemu nakladaniu s verejnými prostriedkami.

Ľuboslava Riapošová
Emília Sičáková-Beblavá

© Transparency International Slovensko, Bratislava, september 2013
Všetky práva vyhradené.

Transparency International Slovensko
Bajkalská 25, 827 18 Bratislava 212
tel./fax: 02/ 5341 7207
www.transparency.sk, tis@transparency.sk

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
SLOVENSKO**

Vydané s podporou Siemens Integrity Initiative v rámci spoločného projektu Oživení a Transparency International Slovensko: "Zlepšovanie systémov verejných zákaziek v ČR a SR."

Pre Transparency International Slovensko vydal: Adin, s. r. o.

ISBN 978-80-89540-32-7

ÚVOD

Elektronické aukcie pri verejnom obstarávaní na Slovensku zaznamenali za posledných 5 rokov nebývalý nárast. Začali s nimi mestá a nemocnice, ktoré hľadali úspory v ich rozpočtoch a neprikazoval im to žiaden zákon (ako napr. mesto Levice, Šaľa či Martin alebo Fakultná nemocnica s poliklinikou v Prešove). Pod vplyvom legislatívnych zmien s nimi pracujú aj iné inštitúcie verejného sektora, príkladom sú ministerstvá. Práve zákonná povinnosť postupovať v istých prípadoch alokácie verejných zákaziek cez elektronické aukcie zabezpečila ich výrazný nárast a na „trhu“ sa objavili rôzne prístupy k organizácii elektronických aukcií. Nie všetky však viedli a vedú k očakávaným pozitívnym efektom. Preto sa TIS rozhodla bližšie pozrieť na používané prístupy a spracovať pomôcku pre ich správne použitie verejnými obstarávateľmi.

Prekladaný manuál sa tak skladá z troch častí. V prvej odpovedáme na 3 základné otázky spojené s touto agendou:

- čo sú elektronické aukcie,
- prečo ich používať,
- za akých podmienok zabezpečujú lepší nákup ako pri klasickom postupe verejného obstarávania.

V druhej časti sa bližšie venujeme princípom dobrej e-aukcie, ktoré je potrebné naplniť na zabezpečenie očakávaných pozitívnych efektov elektronických aukcií, ktoré nie sú automatické.

Ide o nasledovné princípy:

- určiť presné technické parametre predmetu verejnej zákazky ako aj jasné špecifikácie
- zabezpečiť súťaženie medzi uchádzačmi o verejnú zákazku a rovnaké podmienky pre všetkých potenciálnych účastníkov elektronickej aukcie
- vytvoriť organizačnú kapacitu na manažovanie procesu verejného obstarávania cez tento postup
- venovať zvýšenú pozornosť jednotlivým parametrom samotného priebehu elektronickej aukcie.

V tretej časti v krátkosti približujeme pravidlá týkajúce sa realizácie elektronických aukcií na Slovensku.

Pri vypracovaní tohto manuálu sme sa opierali o výskumy, ktoré boli na danú tému robené na Slovensku a v zahraničí. Zároveň sme uskutočnili niekoľko podnetných rozhovorov s tými, ktorí takéto inovácie v praxi používali/jú a vedia zhodnotiť, čo funguje a čo nie. V neposlednom rade sme čerpali z výsledkov dotazníkového zisťovania, ktoré sme uskutočnili na vzorke respondentov z 10 inštitúcií, ktoré patria k najväčším nákupcom vo verejnom sektore na Slovensku. Tento prieskum prebehol v júni 2013. Všetkým, ktorí nám s prípravou tohto manuálu pomohli, ďakujeme.

Veríme, že v tejto príručke nájdete pár informácií, ktoré vám umožnia robiť e-aukcie s očakávanými pozitívnymi efektmi pre verejný rozpočet. Zároveň na TIS privítame vaše postrehy a rady, ako lepšie robiť e-aukcie na Slovensku.

I. TRI ZÁKLADNÉ OTÁZKY ALEBO ABECEDA ELEKTRONICKÝCH AUKEÍ

V prvej časti manuálu, ktorý držíte v rukách, v stručnosti odpovedáme na tri všeobecnejšie otázky spojené s problematikou elektronických aukcií (ďalej len „e-aukcia“):

- čo sú e-aukcie
- prečo ich používať
- za akých podmienok zabezpečujú lepší nákup ako pri klasickom verejnom obstarávaní.

1. ČO SÚ ELEKTRONICKÉ AUKEIE

OECD definuje e-aukciu ako na on-line dynamickú aukciu odohrávajúca sa v reálnom čase medzi nakupujúcou organizáciou a istým počtom súťažiacich (uchádzačov), ktorí medzi sebou súťažia o získanie verejnej zákazky tým, že postupne menia svoje ponuky počas stanoveného časového úseku (OECD, 2011). E-aukcia teda prebieha v on-line priestore za účasti pred-kvalifikovaných účastníkov a za použitia na tento účel vyvinutého softwaru, ktorý automaticky vyhodnocuje predkladané ponuky.

Okrem medzinárodných organizácií definuje e-aukciu aj slovenský zákon o verejnom obstarávaní, pričom Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“) sa na e-aukciu nepozera ako na samostatný postup verejného obstarávania, ale ho zaraďuje do etapy „zadávania zákazky“ - ako samostatný dodatočný postupový krok nasledujúci po základnom vyhodnotení vyhovujúcich ponúk (ÚVO, 2011)^{1 a 2}. Konkrétne zákon hovorí:

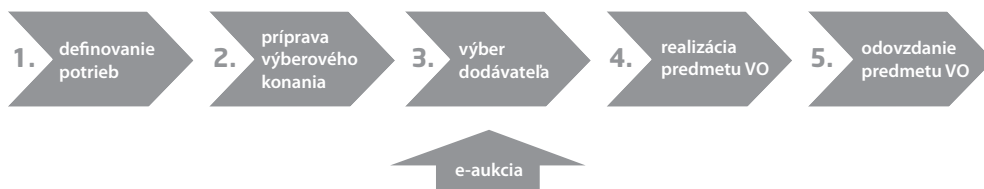
E-aukcia je opakujúci sa proces, ktorý využíva elektronické zariadenia na predkladanie:

- a) nových cien upravených smerom nadol,*
- b) nových cien upravených smerom nadol a nových hodnôt, ktoré sa týkajú určitých prvkov ponúk, alebo*
- c) nových hodnôt, ktoré sa týkajú určitých prvkov ponúk.*

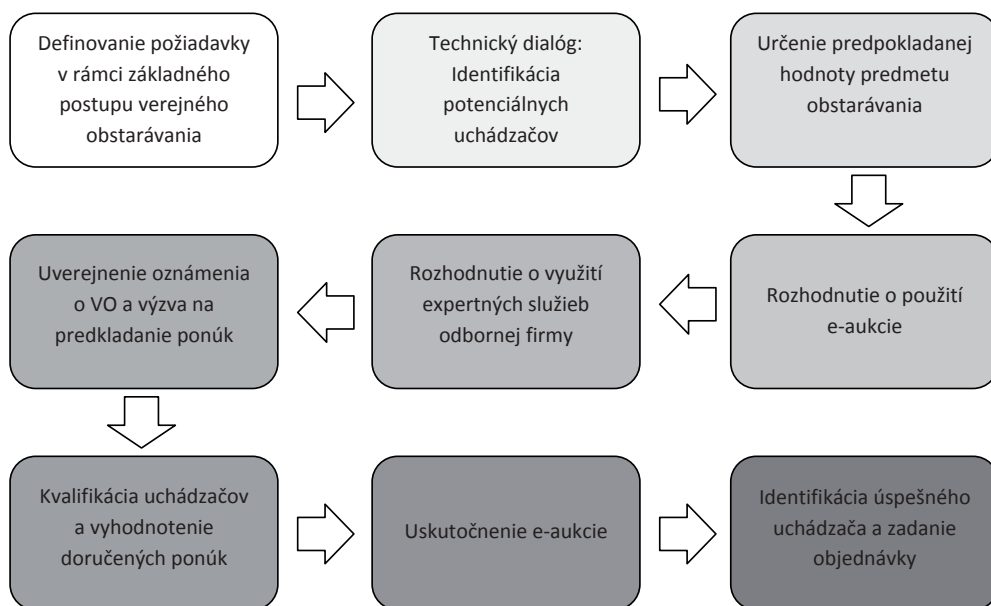
Nasledujúce schémy poukazujú na jednotlivé postupové kroky realizácie e-aukcie v prípadoch, kedy im nepredchádza iný postup verejného obstarávania. Postup podľa systému elektronického verejného obstarávania (ďalej len „EVO“) je uvedený v časti 4.2.

¹ <http://www.uvo.gov.sk/documents/10157/900132/Z%C3%A1kazky%20podprahov%C3%A9%20s%20n%C3%ADzkou%20hodnotou%20%20eAukcia%20-%20inform%C3%A1cie.pdf?version=1.0&t=1333029347350>

² <http://www.uvo.gov.sk/documents/10157/1622615/Metodick%C3%A9%20usmernenie%20k%20pou%C5%BE%C3%ADvaniu%20e-aukcie%20-%20inform%C3%A1cie.pdf>

Schéma: Proces verejného obstarávania s e-aukciou

Zdroj: Oživení (2010)

Schéma: Fázy verejného obstarávania formou e-aukcií

Zdroj: Autori

POZNÁMKY:

VO – verejné obstarávanie

2. PREČO POUŽÍVAŤ ELEKTRONICKÉ AUKCIE

Na Slovensku sa len v roku 2012 uskutočnilo 2757 e-aukcií, čo predstavuje až 41% verejných zákaziek (Šípoš & Klátik, 2013). **Ak sú e-aukcie vykonávané správne, môžu priniesť vyššiu súťaživosť, zvýšenie transparentnosti a lepšiu finálnu ponuku napr. vo forme zníženej ceny.**

Vyššia súťaživosť

E-aukcie prinášajú **väčšiu dôveru firmám v celý proces obstarávania** (znížená možnosť manipulovať proces) a tým sa **zvyšuje aj počet potenciálnych súťažiacich**. Zo štúdie TIS vyplýva, že kým obstarávanie bez použitia e-aukcií od roku 2009 zaznamenali v priemere 2,2 uchádzača, pri použití e-aukcie sa do obstarávania zapojilo 2,7 firiem, pričom **každej druhej e-aukcie sa zúčastnili aspoň traja uchádzači** (Šípoš, Klátik, & Tunega, 2011). E-aukcie tým, že sa odohrávajú **v reálnom čase, vytvárajú tlak na predkladanie nových ponúk**, teda posilňujú aj intenzitu súťaženia. (Sičáková-Beblavá, Šatníková, & Klátik, 2011)

Väčšia transparentnosť

V prvom rade ide o tlak na **jasnejšie definovanie kritérií hodnotenia ponúk**. Ďalej e-aukcia vytvára možnosť sledovať predkladanie ponúk ostatnými uchádzačmi. Informácie o ponukách sú rovnako dostupné všetkým uchádzačom, ktorí môžu vidieť ponuky ostatných súťažiacich alebo najnižšiu ponúknutú cenu (v závislosti od zvoleného typu e-aukcie), čo im **umožňuje reagovať flexibilnejšie** a v konečnom dôsledku podať viac ponúk. Zároveň je každá e-aukcia «zaprotokolovaná», a teda umožňuje aj spätnú kontrolu v čase. Vyššia miera informovanosti, ktorá z takéhoto spôsobu obstarávania vychádza, vytvára predpoklad na zvýšenie verejnej kontroly. (Sičáková-Beblavá, Šatníková, & Klátik, 2011)

Nižšia cena

S vyšším počtom uchádzačov dochádza aj k väčšiemu tlaku na znižovanie ceny a to bez ohľadu na postup určenia začiatkovej ceny. Už prvý uchádzač prináša úsporu 1 % oproti začiatkovej cene a **prínos každého ďalšieho uchádzača predstavuje v priemere 3 % z počiatkovej ceny**, čo môže pri dostatočnom počte ponúk **viest' k úsporám na úrovni 25 %**, priemerná úspora sa však pohybuje na úrovni 15%. Vzťah očakávanej úspory od počtu ponúk je podobný **pre všetky druhy a typy zákaziek**. (Sičáková-Beblavá, Šatníková, & Klátik, 2011)

Opýtali sme sa

Aké sú podľa vás výhody e-aukcií?

„Zníženie cien
navrhnutých uchádzačom
v listinnej ponuke.“

Úrad Banskobystrického
samosprávneho kraja

„Možnosť úpravy cien
smerom nadol, väčšia súťaživosť
a jednoznačné vyhodnotenie poradia
uchádzačov automatizovaným
vyhodnotením.“

Národný ústav srdcových
a cievnych chorôb

„Znižujú cenu.“
Mesto Šaľa

„Transparentnosť.“
Zetagroup Software s.r.o.

3. AKO ZABEZPEČIŤ ÚSPEŠNOSŤ ELEKTRONICKÝCH AUKCIÍ

E-aukcie možno použiť v rámci **verejnej súťaže, pri užšej súťaži, pri rokovacom konaní so zverejnením, pri zadávaní zákazky v rámci dynamického nákupného systému a pri opätovnom otvorení súťaže medzi všetkými účastníkmi rámcovej dohody**. Zároveň je možné e-aukcie použiť aj pri alokácii inými postupmi. Nie každá e-aukcia však zaručuje úsporu a odporúčame dodržiavať nasledujúce **princípy dobrej e-aukcie**, ktoré bližšie rozoberáme v ďalšej časti:

- určiť presné technické parametre predmetu verejnej zákazky, ako aj jasné špecifikácie
- zabezpečiť súťaženie medzi uchádzačmi o verejnú zákazku a rovnaké podmienky pre všetkých potenciálnych účastníkov e- aukcie
- vytvoriť organizačnú kapacitu na manažovanie procesu verejného obstarávania cez tento postup
- venovať zvýšenú pozornosť jednotlivým parametrom samotného priebehu e-aukcie.

II. PRINCÍPY DOBREJ ELEKTRONICKEJ AUKCIE

Táto časť manuálu sa hlbšie venuje podmienkam, ktoré je potrebné splniť na to, aby sme uskutočnením e-aukcie dosiahli očakávané pozitívne efekty – teda čo najlepšiu trhovú ponuku. Venujeme sa 4 princípom dobrej e-aukcie, tak ako sme si ich uviedli na predchádzajúcej strane.

1.

Presne určiť technické parametre predmetu zákazky – potreba jednoznačných špecifikácií

2.

Zabezpečiť súťaženie medzi uchádzačmi o verejnú zákazku a rovnaké podmienky pre všetkých potenciálnych účastníkov e-aukcie.

3.

Vytvoriť organizačnú kapacitu na riadenie procesu verejného obstarávania obstarávateľom.

4.

Venovať zvýšenú pozornosť samotnému procesu e-aukcie

PRINCÍP 1: VENUJTE POZORNOSŤ POPISU PREDMETU OBSTARÁVANIA

Milan Kaplan, *riaditeľ spoločnosti prevádzkujúcej e-aukčný systém v Česku a na Slovensku*, zdôrazňuje nevyhnutnosť presného opisu zadávanej zákazky tak, aby neboli možné rozdielne výklady. Súčasne vyvracia tvrdenie o e-aukciách ako o spôsobe, ktorým sa dosahuje úspora na úkor kvality. Takéto tvrdenie podľa neho nie je pravdivé, pretože prostredníctvom e-aukcií sa kvalita dá dosiahnuť, ale je nevyhnutné presne špecifikovať požiadavky na tovary, služby či práce (Kaplan, 2011). Obstarávateľ by tak mal vedieť čo chce, za akú cenu (vrátane prevádzky) a v akej kvalite, podobne ako pri akomkoľvek inom postupe nákupu. Vyžaduje si to skúmanie komodít na trhu, prieskum cien, kvality a prípravu serióznej nákupnej stratégie.

Aj podľa Jaroslava Lexu (Asociácia poskytovateľov a používateľov elektronických nástrojov pre verejné obstarávanie a firemný nákup na Slovensku) je špecifikácia predmetu obstarávania najdôležitejšou časťou prípravy obstarávania. Veľmi presná špecifikácia predmetu obstarávania (aj v súťažných podkladoch aj v zmluve) ako aj jeho jednotlivých komponentov, by mala byť zárukou, že uchádzači, ktorí prichádzajú súťažiť v e-aukcii

už naozaj súťažia iba o cenu, pretože kvalitu by (podľa predošlej detailnej špecifikácie predmetu) mali všetci zapojení uchádzači spĺňať. Aby však nedošlo k diskriminácii, je potrebné kvalitu vždy zadefinovať cez presné parametre (to znamená, že napríklad pri výbere počítača bude v špecifikácii minimálna akceptovateľná veľkosť pevného disku, maximálna váha, minimálny požadovaný výkon procesoru, minimálna veľkosť obrazovky a pod.).

S otázkou možnosti presného opisu predmetu obstarávania (tovaru, služieb a verejných prác) je úzko spojená otázka vhodnosti jednotlivých typov predmetov obstarávania na realizáciu e-aukcie. Odborná literatúra neposkytuje presný návod o tom, ktoré produkty sú najvhodnejšie na obstarávanie pomocou e- aukcie. Viacerí experti pracujúci s e-aukciami, medzi nimi aj Jaroslav Lexa, sa zhodujú na tom, že **cez e-aukcie sa dajú obstarávať takmer všetky produkty**.

ÚVO uvádza, že použitie e-aukcií je komplikovanejšie v prípadoch obstarávania stavebných prác alebo služieb, ktorých predmetom je intelektuálne plnenie (napríklad projektové dokumentácie, právne či poradenské služby) (ÚVO, 2011)³. To však neznamená neaplikovať daný postup, ale venovať daným predmetom obstarávania zvýšenú pozornosť.

Opýtali sme sa

„Čím väčšia sieť
dodávateľov, tým
výhodnejšie.“

Mesto Šaľa

„Skoro všetky, nejde o maximálnu
úsporu, ale optimalizáciu vzťahov
medzi dodávateľom a obstarávateľom
dôležité je, aby jediným kritériom
nebola len cena, ale aj iné
kvantifikovateľne merateľné faktory.“

Zetagroup Software s.r.o.

**Ktoré tovary je podľa Vás najlepšie
nakupovať pomocou e- aukcií a prečo?**

„Tovary bežne dostupné -
tovary z police.“

Žilinská univerzita v Žiline

„Tovary nakupované
v NÚSCH a.s., sú všetky
nakupované cez EA (kancelárske
potreby, SZM, SZM, lieky,
prístrojová technika atď ..).“

*Národný ústav srdcových
a cievnych chorôb*

³ <http://www.uvo.gov.sk/documents/10157/1622615/Metodick%C3%A9%20usmernenie%20k%20pou%C5%BE%C3%ADvaniu%20e-aukcie%20-%20inform%C3%A1cie.pdf>

S popisom predmetu obstarávania súvisí aj určenie počiatočnej hodnoty zákazky (začiatočnej ceny). K dispozícii je niekoľko možností:

- pri zákazkách, pri ktorých je použitá ako doplnkový nástroj vyhodnotenia ponúk a predchádzala im napr. verejná súťaž či užšia súťaž, ide o najnižšiu cenu z akceptovaných predložených ponúk.
- pri ostatných zákazkách, môže byť určená ako:
 - **cena projektanta.** Uvedený postup odporúčame, avšak jeho použitie závisí od veľkosti projektu, keďže ide o externú službu, ktorá sa zvyčajne kupuje na trhu.
 - cena z minulého obdobia. Tento spôsob neodporúčame, kdeže je najmenej presný.
 - výsledok **seriózneho prieskumu trhu.** Tu odporúčame získať aspoň 3 ponuky. Ide o cenovo menej náročný postup určenia začiatočnej ceny, ktorý sa dá realizovať aj interne. Avšak odporúčame nastaviť interné štandardy prieskumu trhu (povedzme vo forme internej smernice), tak aby ste dosahovali čo najpresnejšie dáta o trhu.

PRINCÍP 2: ZABEZPEČTE SÚŤAŽENIE

Tu máme na mysli uskutočnenie takých aktivít, ako je oznámenie realizácie konkrétnej e-aukcie v dostatočnom časovom predstihu všetkým potenciálnym uchádzačom/súťažiacim. Pri nadlimitných a podlimitných zákazkách túto podmienku zabezpečuje oznámenie vo Vestníku verejného obstarávania, pri ostatných zákazkách je potrebné ekvivalentné oznámenie na internetovej stránke verejného obstarávateľa a vo výzve na podanie ponuky. Bližšie sa konkrétnym povinnosťami v tejto oblasti venujeme v časti 4.

Vhodným nástrojom na zverejňovanie takýchto informácií je aj internetová stránka verejného obstarávateľa. Ako príklad uvádzame riešenie zvolené mestom Martin (<http://martin.ebit.sk/>)

EBIT
systém elektronického
obstarávania

Mestský úrad v Martine
Námestie S.H. Vojarského 1, 0316 01 Martin
iČO: 316792

ÚVOD
NA ÚVOD STRÁNKY

PROFIL
VEREJNÉHO OBSTARÁVATEĽA

E-PRIESKUMY
ONLINE PRIESKUMY

E-AUKCIE
ONLINE AUKCIE

ARCHÍV SPRÁV
ARCHÍV SPRÁVOGÁSTVA

FAQ
ČASTÉ OTÁZKY

Prihlásenie užívateľa:

Logín:

Heslo:

Prihlásiť

Všetky úkony sú realizované na základe aktuálneho času na serveri 24.09.2013 12:22:24

Napíšte nám: office@zetagroup.net

• AUKCIE NA MAPE MESTA MARTIN

powered by Google

• MOJE AUKCIE

Registrácia

• ČASTO Kladené OTÁZKY

Keď som sa zaregistroval dnes, pracujem medzi registrovanými firmami a neviem sa mi prihlásiť a tým heslom ktoré som dostal? Registrácia

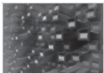
Odpoveď je jednoduchá každý užívateľ musí prejsť overením a až po tomto overení je mu obet akceptovaný a uchádzač sa uvidí aj medzi registrovanými užívateľmi. ...

* všetky často kladené otázky sú len videoberú, v prípade, že obstarávateľ si uvidí nie prevádzku, ale je nutné sa dostať prevádzku, ktorá bola odobrená vo výzve k auct. aukcia/obstarávateľ

pozri viac

 Prezít' TeamViewer

• MÉDIA O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ

Elektronické aukcie ušetrili Martinu už viac ako 1 milión eur
Udátum: pondelok 18.02.2013
Zavedenie elektronických aukcií od júla 2009, ako súčasť projektu Transparentné mesto, ušetrilo ...

Transparentné mesto príkladom pre rakúske mestá a samosprávy
Udátum: pondelok 12.02.2011
Martin (15. december 2011) – Martinský primátor Andrej Hrnčiar dostal ponuku rakúskej pobočky Transparency ...

Transparentné mesto získalo ďalšie prvenstvo
V neľahkých časoch šíri dobré meno Slovenska Hrnčiarove Transparentné mesto. Primátor Andrej Hrnčiar ...

Mesto Martin získalo oskara samospráv od OSN
Udátum: pondelok 12.02.2011
Hrnčiarov projekt Transparentné mesto zvíťazil v najprestížnejšej medzinárodnej súťaži verejného sektora ...

Martin dostane cenu OSN
Udátum: pondelok 12.02.2011
Mesto Martin ocenia Organizácia spojených národov. Centrum Turca obsadilo najvyššiu priečku v kategórii ...

• NÁJDI PODĽA CPV / FULLTEXT

Vyhľadaj

• REALIZÁTORI

MESTO MARTIN
oficiálne stránky mesta

ZETAGROUP
programming and design

PRINCÍP 3: VYBUDUJTE ORGANIZAČNÚ KAPACITU NA ELEKTRONICKÉ AUKCIE

Podľa Ľuboša Babaríka, ktorý má dlhoročné skúsenosti s verejným obstarávaním na Slovensku, je nevyhnutnou zložkou v rámci procesu obstarávania prostredníctvom e-aukcií kvalita realizačného tímu administrátorov a ich schopnosť vzdelávania sa a riešenia projektov a odborné poradenstvo, metodiky, tovaroznalectvo, know-how riadiacich konzultantov. Čo sa týka kvality realizačného tímu, je podľa neho nevyhnutné, aby tí, ktorí realizujú obstarávanie, mali skúsenosti s e-aukciami (Babarík, 2011).

V rámci vybudovania dostatočnej kapacity na uskutočnenie e-aukcií je potrebné spraviť niekoľko rozhodnutí: budete robiť e-aukcie samostatne (s internou kapacitou) alebo s pomocou externých kapacít alebo s pomocou ÚVO? Ako vyberiete prípadného externého partnera? Aký software si kúpite a za akých podmienok?

3.1. Interná vs externá kapacita

Pri zabezpečení kapacity na realizáciu e-aukcií sa v praxi stretávame s rôznymi riešeniami – na Slovensku nájdeme mestá a štátne orgány, ktoré si dokázali vybudovať vlastné kvalitné interné tímy na realizáciu e-aukcií, ako aj príklady úspešnej spolupráce s externým partnerom.

Spolupráca s externým partnerom môže mať rôzne podoby, napríklad:

- dočasne si prenajmete software na dopredu určené časové obdobie alebo aktivitu, napr. na 1 e-aukciu. To umožňuje **testovať viaceré produkty**, kým si vyberie ten produkt, ktorý vám najviac vyhovuje. Testovacia verzia softwaru sa dá zabezpečiť aj bezodplatne.
- kúpite si licencovaný softwarový produkt nainštalovaný na vašom hardwari a následne sám realizujete e-aukciu. Licenciu si kúpite napríklad na obdobie jedného roka.
- kúpite software na hardwari dodávateľa a obsluhu realizujete internou kapacitou. Avšak záruku za funkčnosť systému a dáta, ktoré sú stále k dispozícii, preberá dodávateľ. Takýto prístup je výhodný vtedy, keď sa cez e-aukcie obstaráva menej často a za nižšie ceny.

To, čo si z tohto koša možnosti zvolíte vy, závisí od viacerých faktorov:

- finančné možnosti – ak nemáte zdroje na kúpu softwaru a externej poradenskej kapacity, máte k dispozícii štátny systém prevádzkovaný cez ÚVO.
- vaša doterajšia skúsenosť s e-aukciami – ak začínate „od nuly“ prechodná cielená externá pomoc môže byť prospešná. Dôležité však je, aby ste si v prípade, že máte záujem na dlhodobom používaní tohto nástroja s väčšími objemami, postupne vytvorili aj internú kapacitu.
- objemy a počty nákupov cez e-aukciu - váš prístup k systematickosti budovania organizačnej kapacity na realizáciu e-aukcií závisí aj od toho, či plánujete robiť e-aukciu niekoľko krát v roku vo väčších objemoch alebo len v malých počtoch a v nízkych objemoch.

Jednotlivé softwarové riešenia majú síce rovnaký princíp fungovania, ale líšia sa rozsahom funkcií, komfortom používania, či poskytovanými doplnkovými službami. Líšia sa aj cenami, ktoré závisia od konkrétneho softwaru, ako aj typu licencie (ročný prenájom, trvalá licenciu, multilicencia a podobne). Nezabudnite si zabezpečiť aj prístup k tzv. **horúcej linke**, aby ste mohli rýchlo reagovať na novovyskytujúce sa otázky. Preto odporúčame:

- spravte si plán obstarávania na daný rok (ak možno aj na dlhšie obdobie) a v rámci neho si určte počty a objemy verejných zákaziek, ktoré plánujete obstaráť cez e-aukcie
- navštívte ÚVO a oboznámte sa s ich verzou realizácie e-aukcií, tak ako na to bližšie poukazujeme v ďalšej časti.
- spravte si prehľad o trhu služieb e-aukcií a otestujte ich. Testujte viaceré softwary.
- mnohí obstarávatelia, ktorí prešli procesom budovania kapacity na realizáciu e-aukcií, odporúčajú začať asistovanými e-aukciami, pri ktorých externý špecialista poradí optimálne riešenie a s každou e-aukciou a mala by narastať interná kapacita na uskutočňovanie e-aukcií. Podľa viacerých verejných obstarávateľov, ktorí realizovali e-aukcie, zaučenie interného pracovníka na prácu so softwarom trvá okolo 4 hodín, pričom seriózne osvojenie si príslušných techník, trvá maximálne týždeň.
- pri výbere externého partnera hľadajte takého, ktorý poskytuje tzv. horúcu linku.
- z hľadiska spôsobu platby za externé služby odporúčame platiť vo forme fixnej sumy za 1 realizovanú e-aukciu a to s tým, že si predtým spravíte prehľad o cenách za dané služby na trhu.
- ak obstarávate menej často a malé objemy, odporúčame prenájom aukčnej miestnosti u externého dodávateľa.

3.2. ÚVO a kapacita na pomoc s elektronickými aukciami

S realizáciou e-aukcií cez systém vedený Úradom pre verejné obstarávanie malo Ministerstvo spravodlivosti SR, na ktorom v rokoch 2010 - 2011 spadalo obstarávanie pod vtedajšieho vedúceho služobného úradu (M. Luciaka), výbornú skúsenosť. Preto v rámci tohto manuálu poskytujeme viac informácií o tomto systéme.

Opýtali sme sa

Odpovedá Mgr. Ján Mažgút, tlačový tajomník ÚVO

Dajú sa cez systém EVO robiť elektronické aukcie? Aké sú s nimi skúsenosti? V čom sú elektronické aukcie cez EVO odlišné od iných softwarov?

Áno, cez systém EVO je možné realizovať e- aukcie (a to ako súčasť procesu zadávania zákazky, tak aj vo forme tzv. samostatnej e-aukcie, t. j. bez potreby realizovať predchádzajúce fázy zadávania zákazky v systéme EVO. V roku 2011 bolo v systéme EVO zrealizovaných 864 aukcií, v roku 2012 ich bolo 1 420. ÚVO zo zákona nemá povinnosť sledovať a porovnávať systém EVO s inými aukčnými systémami používanými v SR. Nakoľko sú tieto systémy spoplatnené - na rozdiel od systému EVO, ktorého používanie je bezplatné – ÚVO má obmedzený prístup k informáciám/ údajom o ich funkcionalitách.

Kolko subjektov používa systém EVO?

Ku dňu 18.9.2013 bolo do systému EVO registrovaných 774 organizácií. Medzi tých, čo naj častejšie používajú systém EVO patria:

- Generálne riaditeľstvo zboru väzenskej a justičnej stráže
- Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a.s.
- Národný ústav tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie Vyšné Hágy
- Sociálna poisťovňa, ústredie

- Univerzita Komenského v Bratislave
- Úrad vlády Slovenskej republiky
- Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.

Záujemcovia o zákazku (t. j. firmy, ktoré majú záujem o účasť vo verejnom obstarávaní) sa registrujú priamo do príslušnej zákazky, zverejnenej v zozname zákaziek na portáli EVO. V systéme EVO sa nevedie štatistika záujemcov/uchádzačov.

Od kedy funguje systém EVO?

Systém EVO slúži ako centrálny portál pre zadávanie zákaziek vykonáva verejnými obstarávateľmi/obstarávateľmi/osobami podľa §7 zákona o verejnom obstarávaní. Do produkčnej prevádzky bol spustený dňa 30.04.2007.

Aká je v systéme EVO úloha ÚVO? Ako môže ÚVO pomôcť subjektom v tejto oblasti?

Úrad pre verejné obstarávanie je zo zákona prevádzkovateľom systému EVO, ktorý je iba nástrojom pre elektronizáciu procesu verejného obstarávania. Úrad poskytuje používateľom systému EVO technickú podporu (helpdesk) a metodicky usmerňuje účastníkov procesu verejného obstarávania v oblasti elektronického verejného obstarávania.

PRINCÍP 4: VENUJTE POZORNOSŤ ORGANIZÁCII SAMOTNÉHO PRIEBEHU ELEKTRONICKÝCH AUKEII

Verejné obstarávanie realizované pomocou e-aukcií je zložené z konkrétnych postupových krokov, tak ako na to poukázali v úvodných schémach. V rámci organizácie samotnej e-aukcie je potrebné spraviť pár dôležitých rozhodnutí: výber typu e-aukcie ako aj definovanie konkrétneho postupu.

4.1. Typ elektronickej aukcie

Aj pri organizácii samotného priebehu e-aukcií máme niekoľko možností. V nasledujúcej tabuľke predkladáme všeobecnú základnú typológiu e-aukcií podľa kritérií vyhodnocovania, viditeľnosti ponúk, spôsobu ukončenia aukcie a podľa počtu etáp.

Typológia e-aukcií

Podľa počtu kritérií vyhodnocovania	jednokriteriálne	rozhoduje cena
	multikriteriálne	rozhoduje viac kritérií s pridelenými váhami
Podľa viditeľnosti ponúk	cenovo-viditeľných e-aukciách (IT bid)	viditeľné iba ceny súťažiacich
	pozíciu-viditeľných e-aukciách (IT bid)	viditeľná iba pozícia súťažiaceho
	otvorený (anglický) typ e-aukcie (EVO)	počas etapy v e-aukčnej sieni je viditeľná hodnota najlepšej a/alebo ideálnej ponuky a relatívne umiestnenie uchádzača
	uzatvorený – obáľkový typ e-aukcie (EVO)	počas etapy v e-aukčnej sieni nie je viditeľná hodnota najlepšej ani ideálnej ponuky a ani a relatívne umiestnenie uchádzača
	otvorené (Jap)	iba obstarávateľ vidí ponuky a kedykoľvek môže ukončiť e-aukciu
	uzavreté (Jap)	všetci uchádzači vidia všetky ponuky ostatných
Podľa spôsobu ukončenia e-aukcie	e-aukcie s mäkkým koncom (Jap)	určenie orientačného času ukončenia e-aukcie s možnosťou počkania na reakciu ostatných uchádzačov pri podaní ponuky tesne pred koncom
	tvrdým koncom (Jap)	určený presný čas ukončenia e-aukcie
	e-aukcie s otvoreným koncom (ZVO)	e-aukcia sa skončí, ak verejný obstarávateľ/obstarávateľ nedostane žiadne ďalšie nové ceny alebo nové hodnoty spĺňajúce požiadavky týkajúce sa minimálnych rozdielov od prijatia poslednej ponuky
	e-aukcie s uzatvoreným koncom (ZVO)	e-aukcia sa skončí vo vopred stanovenom dátume a čase skončenia e-aukcie alebo ak sa dokončil počet etáp e-aukcie, ktorý bol pevne určený vo výzve na účasť v e-aukcii.
Podľa počtu etáp	jednoetapové (EVO)	jedna etapa
	viacetapové (EVO)	viac etáp

Zdroj: Sičáková-Beblová, Šatníkova, & Klátik (2011)

Podľa množstva kritérií, ktoré vstupujú do hodnotenia ponúk sú e-aukcie **jednokritériálne** (tie, pri ktorých je jediným hodnoteným kritériom cena, ktorú dodávateľ ponúkne) a **multikritériálne**. Pri jednokritériálnych aukciách je potrebné dbať na to, aby ste sa vyhli situácii, keď nižšia cena môže veľmi ovplyvniť kvalitu obstarávaného predmetu. Predmet obstarávania by teda mal byť zadaný tak jasne z hľadiska očakávanej kvality, aby sa mohlo súťažiť iba o jeho cenu.

Pri **multikritériálnych** e-aukciách sú jednotlivým kritériám (napr. rýchlosť dodania) pridelené percentuálne váhy, ktoré vstupujú do hodnotenia jednotlivých ponúk. Pri týchto typoch e-aukcií je potrebné dbať na správne nastavenie váh kritérií, aby sme predišli situácii, keď čo i len malá odchýlka v jednom z hodnotených kritérií môže znamenať neprimeraný bodový rozdiel v konečnom hodnotení, ktorý môže medzi súťažiacimi vzniknúť aj pri veľmi podobných ponukách. Preto odporúčame, aby ste nastavenia váh kritérií prepočítali ešte pred spustením e-aukcie.

Jaroslav Lexa (APUeN) hovorí, že kritériá sa nedajú jednoznačne rozdeliť na dobré a zlé. Ich použitie však už áno. Nastavenie kritérií a ich váh vždy závisí od kontextu (napr. rýchlosť dodania predmetu môže byť dôležitá v situácii, keď niečo potrebujeme veľmi rýchlo, ale toto kritérium by nemalo vstupovať do hodnotenia v prípadoch, keď na rýchlosti dodania až tak nezáleží a spôsobila by neopodstatnené zvýhodnenie/znevýhodnenie niektorého z uchádzačov). Vo všeobecnosti je možné skonštatovať, že multikritériálne hodnotenia je vhodné používať v čo najmenšej možnej miere – len v úplne nevyhnutných prípadoch. Kritérium „rýchlosť dodania predmetu zákazky“ je vhodnejšie riešiť cez zmluvu, stanovením maximálnej možnej lehoty dodania. Vyhnete sa tak problémom s prípadnými spochybneniami výšky pridelených bodov za toto kritérium.

Používateľské rozhrania pre verejných obstarávateľov a pre súťažiacich sa môžu líšiť v závislosti od použitého softwaru a od typu e-aukcie, ktorú sa obstarávateľ rozhodne použiť. Obstarávateľ sa musí rozhodnúť, **aké informácie poskytne súťažiacim v e-aukcii**, musí sa však brať ohľad aj na to, čo k tejto téme hovorí príslušná legislatíva (viď rámček). Môže sa rozhodnúť sprístupniť niektoré z informácií o najnižšej ponúkanej cene, musí poskytnúť informáciu o celkovom poradí uchádzača a o všetkých ponúknutých cenách ostatnými uchádzačmi. Rôzne prístupy vyvolávajú rozdielny typ tlaku na znižovanie ceny a závisí od predmetu zákazky aj od situácie na trhu, množstva uchádzačov, a pod., ktorý typ e-aukcie je vhodné kedy použiť.

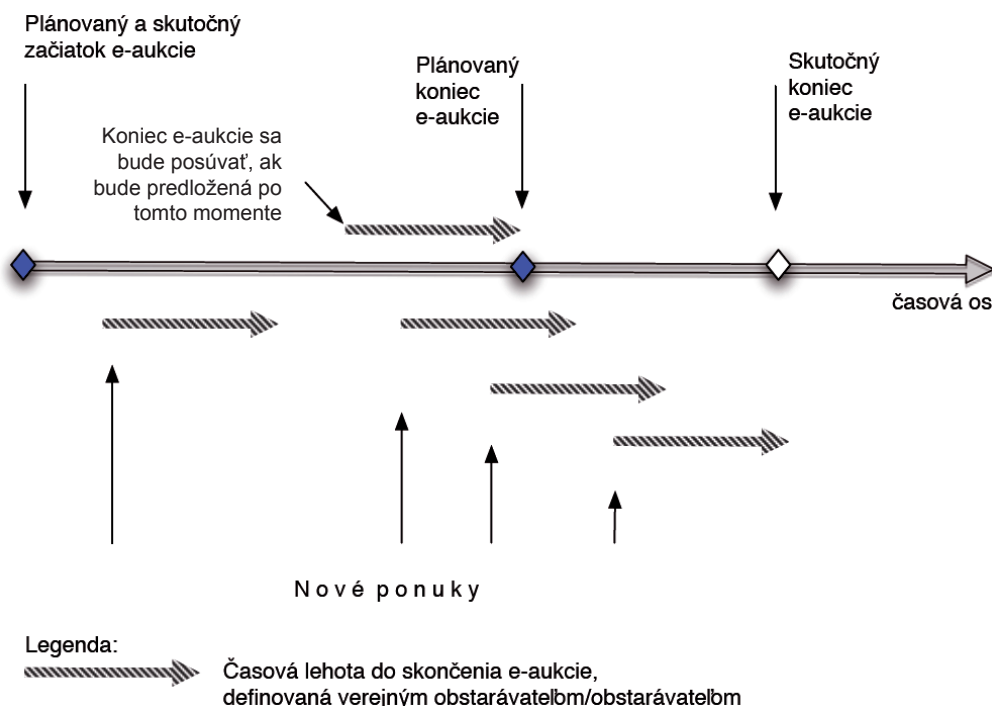
Rámček: Oznamovacie povinnosti podľa ZVO

"Verejný obstarávateľ a obstarávateľ počas každej etapy elektronickej aukcie bezodkladne oznamuje všetkým uchádzačom dostatočné informácie, ktoré im umožňujú zistiť v každom okamihu ich relatívne umiestnenie. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ môže oznamovať aj ďalšie informácie týkajúce sa ostatných predložených cien alebo hodnôt parametrov, ak je to uvedené v súťažných podkladoch. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ môže kedykoľvek počas elektronickej aukcie zverejniť počet uchádzačov v určitej etape elektronickej aukcie, nesmie však uviesť ich totožnosť.")

V systéme EVO «počas trvania etapy nie sú aktualizované informácie o bodovej hodnote najlepšej ponuky ani informácie o relatívnom umiestnení uchádzača, bez ohľadu na počet potvrdených návrhov uchádzačom v rámci priebehu jednej etapy. Vyhodnotenie predložených cien a/alebo hodnôt prvkov ponúk uchádzačov sa vykoná na konci každej etapy e-aukcie. Na základe týchto zadaných údajov sa stanoví, v súlade so vzorcom, bodové hodnotenie najlepšej ponuky, bodové hodnotenie každého uchádzača a ich relatívne poradie, ktoré sa zverejní uchádzačom, aby v ďalšej etape e-aukcie mohli uchádzači zaktualizovať svoje ceny a/alebo hodnoty prvkov ponúk.» (ÚVO, 2011)⁴

Zároveň je pri e-aukciách potrebné určiť jednoznačný spôsob ukončenia e-aukcie. Výskum TIS ukázal, že **e-aukcie s otvoreným koncom** prinášajú vyššie úspory a preto odporúčame daný prístup. Zároveň súčasne platné znenie ZVO umožňuje len uvedený priebeh realizácie e-aukcie, teda e-aukcie s otvoreným koncom. V diagrame uvedenom nižšie je pre lepšiu predstavu graficky znázornený priebeh e-aukcie s otvoreným koncom.

E-aukcia s otvoreným koncom skončí, ak verejný obstarávateľ/obstarávateľ nedostane žiadne ďalšie nové ceny alebo nové hodnoty spĺňajúce požiadavky týkajúce sa minimálnych rozdielov od prijatia poslednej ponuky:

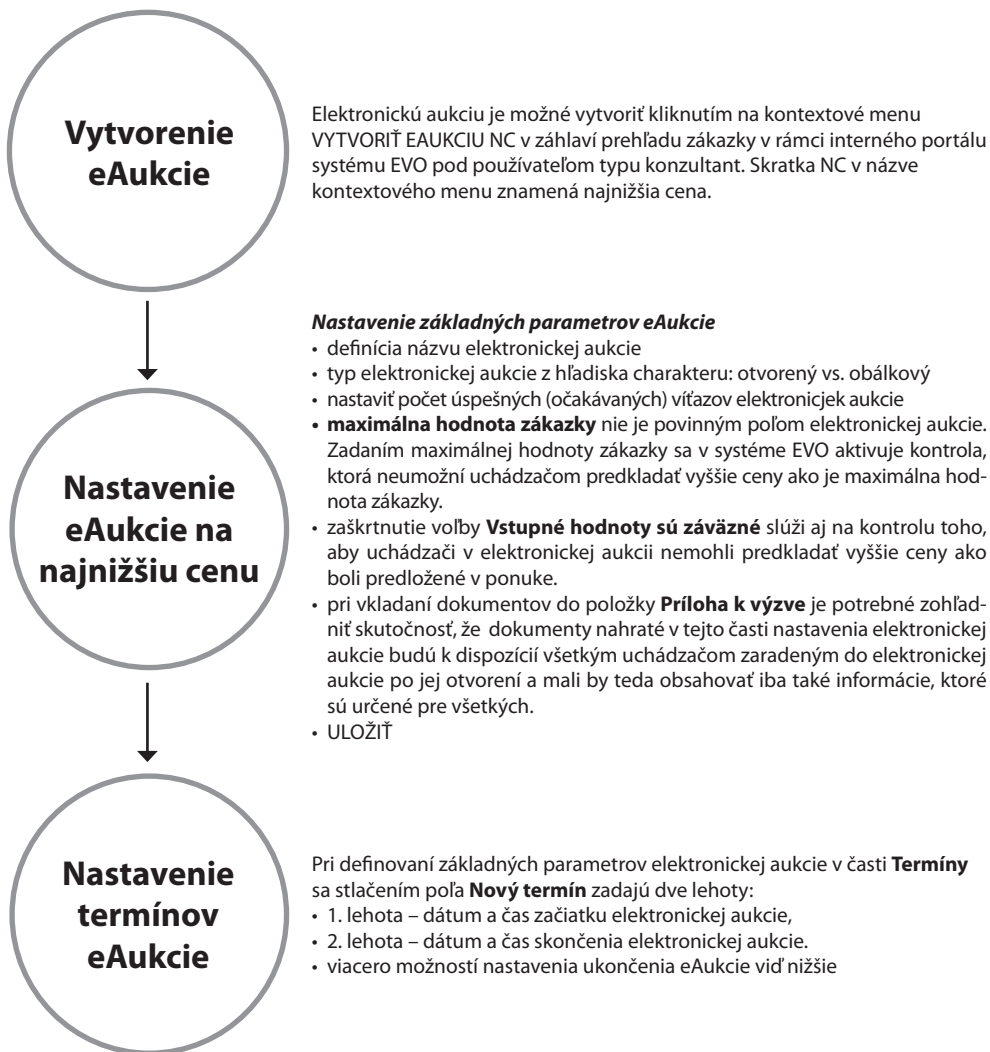

Zdroj: ÚVO (2012)

⁴ ÚVO: Odporúčania pre postupy pri podprahových zákazkách a zákazkách s nízkou hodnotou s využitím elektronickej aukcie v systéme EVO, dostupné na <http://www.uvo.gov.sk/documents/10157/900132/Z%C3%A1kazky%20podprahov%C3%A9%20s%20n%C3%ADzkou%20hodnotou%20eAukcia%20-%20inform%C3%A1cie.pdf?version=1.0&t=1333029347350>

4.2. Postupové kroky realizácie elektronickej aukcie: príklad elektronickej aukcie podľa najnižšej ceny v systéme EVO

Ako sme už spomínali v predošlých častiach, jednou z možností ako uskutočňovať e-aukcie pri minimalizácii vstupných nákladov na externého partnera a software, je systém Elektronického Verejného Obstarávania. Nižšie vám ponúkame zjednodušenú schému priebehu e-aukcie na najnižšiu cenu v systéme EVO. Viac informácií nájdete v manuáli ÚVO: *Príručka používateľa systému EVO – elektronická aukcia*.⁵

⁵ http://www.uvo.gov.sk/documents/10157/1587439/1.4%20EVO_PriruckaVO_eAukcia_20121019.pdf

Nastavenie podkritérií eAukcie

Pre každé podkritérium je možné definovať názov **Položky**, jej výstižný **Názov**, obstarávané **Množstvo** daného podkritéria a mernú **Jednotku** množstva (napr. ks, kg, balenie, paleta, osobohodina a pod.).

Pridanie uchádzačov do eAukcie

Uchádzačov do elektronickej aukcie je možné pridať stlačením tlačidla **Nový uchádzač** v časti **Uchádzači v eAukcii**. Pre pridanie viacerých uchádzačov je potrebné postup zopakovať viackrát.

Otvorenie eAukcie a zaslanie pozvánok do eAukcie

- Stlačením kontextového menu **OTVORIŤ E-AUKCIU** systém EVO zobrazí varovanie upozorňujúce, že po otvorení eAukcie už nebude možné upravovať parametre eAukcie.
- Stlačením kontextového menu **OTVORIŤ EAUKEIU** verejným obstarávateľom/obstarávateľom odošle systém EVO e-mailové notifikácie všetkým uchádzačom, ktorí boli pridaní do elektronickej aukcie.
- V súvislosti s realizáciou elektronickej aukcie sú automaticky generované dva notifikačné e-maily, prvý je odosielaný pri jej otvorení konzultantom a druhý notifikačný e-mail je generovaný v čase stanoveného začiatku elektronickej aukcie, teda otvorenia samotnej aukčnej siene.

Otvorenie a prihlásenie uchádzača do eAukcie

Uchádzač má k dispozícii číslo a názov zákazky, ku ktorej bola elektronická aukcia vytvorená, názov elektronickej aukcie, prihlasovacie meno daného uchádzača ako aj vygenerované dve linky. Prvá linka je na **Výzvu na účasť v elektronickej aukcii** a druhá je **Linka do aukčnej siene** danej elektronickej aukcie:

Nastavenia a začiatok eAukcie

Ak nastane čas začiatku elektronickej aukcie, systém EVO sprístupní uchádzačovi aukčný priestor. V časti **Všeobecné informácie** sú uvedené informácie týkajúce sa termínu konca elektronickej aukcie, minimálneho rozdielu a času zostávajúceho do konca elektronickej aukcie

Predkladanie nových cien v eAukcii

Časť **Detaily ponuky** slúži aj na predkladanie nových návrhov cien v elektronickej aukcii. Nové ceny predkladá uchádzač v stĺpci **Návrh**. Uchádzač zadáva v rámci elektronickej aukcie len jednotkové ceny, systém EVO automaticky prepočíta celkovú cenu položiek a celkovú cenu za zákazku.

Komunikácia obstarávateľa s uchádzačmi

Publikovanie správy pre všetkých uchádzačov je možné na stránke sledovania priebehu elektronickej aukcie, kde je v tabuľke nad ponukami uchádzačov zobrazený prehľad komunikácie v tabuľke **Správy**.

Koniec Aukcie a jej výsledok

O konci elektronickej aukcie informuje systém EVO notifikačným e-mailom. Notifikačný e-mail obsahuje aj linku na elektronickú aukciu pre zobrazenie výsledkov

**Zobrazenie
výsledku
eAukcie**

- Stlačením názvu uchádzača si môže verejný obstarávateľ/obstarávateľ zobraziť hodnoty výslednej ponuky daného uchádzača aj s detailným zobrazením cien za jednotlivé položky (podkritériá) elektronickej aukcie. Na obsahujúcej výslednú ponuku uchádzača je zobrazená aj pozícia a úspešnosť daného uchádzača.
- **Grafické zobrazenie priebehu eAukcie**-Verejný obstarávateľ/obstarávateľ si môže zobraziť aj priebeh elektronickej aukcie v grafickej podobe

**Auditný
záznam
z priebehu
eAukcie**

- Priebeh elektronickej aukcie ako aj jednotlivé aktivity používateľov – verejného obstarávateľa ako aj uchádzačov – sú priebežne zapisované do auditného záznamu zákazky.
- **Export priebehu eAukcie do formátu CSV**
- **Archivovanie eAukcie na najnižšiu cenu**

Zdroj: ÚVO (2012)

III. ELEKTRONICKÉ AUKCIE A PRAVIDLÁ NA SLOVENSKU

Slovenský zákon o verejnom obstarávaní požaduje, aby **verejný obstarávateľ povinne použil e-aukciu vo verejnej súťaži, v užšej súťaži alebo v rokovacom konaní so zverejnením vždy pri zadávaní zákazky na dodanie tovaru bežne dostupného na trhu**; to platí aj ak ide o zadávanie zákazky v rámci dynamického nákupného systému a pri opätovnom otvorení súťaže medzi všetkými účastníkmi rámcovej dohody. Ak ide o zákazku na dodanie tovaru, ktorý nie je bežne dostupný na trhu (definíciu môžete nájsť v rámciku nižšie), uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, verejný obstarávateľ a obstarávateľ môže použiť e-aukciu.

- (1) Bežne dostupné tovary, stavebné práce alebo služby na trhu sú také tovary, stavebné práce alebo služby, ktoré
 - a) nie sú vyrábané, poskytované alebo uskutočňované na základe špecifických a pre daný prípad jedinečných požiadaviek,
 - b) sú ponúkané v podobe, v ktorej sú bez väčších úprav ich vlastností alebo prvkov aj dodané, poskytnuté alebo uskutočnené a zároveň
 - c) sú spravidla v podobe, v akej sú dodávané, poskytované alebo uskutočňované pre verejného obstarávateľa a obstarávateľa, dodávané, poskytované alebo uskutočňované aj pre spotrebiteľov a iné osoby na trhu.
- (2) Bežne dostupnými tovarmi, stavebnými prácami alebo službami podľa odseku 1 sú najmä tovary, stavebné práce alebo služby, určené na uspokojenie bežných prevádzkových potrieb verejného obstarávateľa a obstarávateľa.
- (3) Bežne dostupnými tovarmi alebo službami podľa odseku 1 sú najmä tovary a služby spotrebného charakteru.

Zdroj: ZVO §9b

Verejný obstarávateľ a obstarávateľ môže vo výzve na účasť v e-aukcii určiť, že e-aukcia sa bude opakovať, ak sa jej nezúčastnia najmenej traja uchádzači (ZVO, §43 (10)).

Ak ide o zákazku na dodanie tovaru, ktorý nie je bežne dostupný na trhu, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, verejný obstarávateľ a obstarávateľ môže použiť e-aukciu.

Zákon zároveň požaduje, aby v prípade, že sa verejný obstarávateľ chystá použiť e-aukciu ako súčasť postupu verejného obstarávania, musí o tom informovať **v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania** alebo **vo výzve na súťaž**. E-aukcia musí následne prebiehať podľa špecifikácií sprístupnených v oznámení. Podklady musia obsahovať:

- predmet e- aukcie (a tiež prvky, ktorých hodnoty budú predmetom e- aukcie). Musia byť kvantifikovateľné a možné ich vyjadriť v číslach alebo percentách
- limity hodnôt, ktoré možno predložiť, vyplývajúce z technických požiadaviek týkajúcich sa predmetu zákazky
- informácie, ktoré budú uchádzačom sprístupnené v priebehu e-aukcie, a kde to prichádza do úvahy, aj uvedenie termínu ich sprístupnenia
- dôležité informácie týkajúce sa priebehu e- aukcie
- podmienky, za ktorých uchádzači môžu predkladať ponuky, najmä minimálne rozdiely, ktoré sa budú pri predkladaní ponúk vyžadovať,
- príslušné informácie týkajúce sa použitého elektronického zariadenia, podmienky a špecifikácie technického pripojenia.

Vo fáze notifikácie dodávateľov **musí verejný obstarávateľ elektronickými prostriedkami vyzvať súčasne všetkých uchádzačov**, ktorí sa pred-kvalifikovali na účasť v e-aukcii, na predloženie nových cien. **Výzva musí obsahovať tieto náležitosti:**

- všetky príslušné informácie týkajúce sa individuálneho pripojenia k používanému elektronickému zariadeniu,
- dátum a čas začatia e- aukcie
- spôsob skončenia e- aukcie,
- vzorec na určenie automatizovaného prehodnotenia poradia na základe predložených nových cien alebo nových hodnôt.
- vzorec musí obsahovať relatívnu váhu jednotlivých kritérií určených na výber ekonomicky najvýhodnejšej ponuky, ktoré boli uvedené v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, vo výzve na súťaž, alebo v súťažných podkladoch; na tento účel sa však prípadné rozpätie vopred zredukuje na určitú hodnotu,
- ak sa ponuky vyhodnocujú na základe ekonomicky najvýhodnejšej ponuky, k výzve na účasť v e- aukcii sa priloží výsledok celkového vyhodnotenia príslušnej ponuky.

E- aukcia sa nesmie začať skôr ako dva pracovné dni od odoslania výzvy na účasť. Počas každej etapy aukcie musí obstarávateľ oznamovať uchádzačom dostatočné informácie o ich relatívnom postavení v porovnaní s ostatnými uchádzačmi. Uchádzači však musia ostať anonymizovaní. Ak sa obstarávateľ rozhodne, môže uchádzačom poskytnúť aj ďalšie informácie, ktoré sme uviedli v časti o typoch e- aukcií.

Verejný obstarávateľ a obstarávateľ skončí e- aukciu, ak na základe výzvy na účasť v e-aukcii nedostane, v lehote uvedenej vo výzve, žiadne nové ceny alebo nové hodnoty, ktoré spĺňajú požiadavky týkajúce sa minimálnych rozdielov, alebo ak nedostane žiadne ďalšie nové ceny alebo ďalšie nové hodnoty, ktoré spĺňajú požiadavky týkajúce sa minimálnych rozdielov; v takomto prípade sa uvedie vo výzve na účasť v e- aukcii lehota od prijatia poslednej ponuky do skončenia e-aukcie, ktorá nesmie byť kratšia, než dve minúty.

Ak je predmetom verejného obstarávania dodanie služieb, ktorých kvalita ich poskytnutia je závislá najmä od kvalifikácie a skúseností fyzickej osoby, ktorá ich poskytuje, obstarávateľ nie je povinný použiť e-aukciu.

V ČOM MÔŽE POMÔČŤ ÚRAD PRE VEREJNÉ OBSTARÁVANIE

ÚVO vykonáva viaceré činnosti, ktoré môžu byť nápomocné obstarávateľom, ktorí sa rozhodnú použiť e-aukcie ako aj účastníkom e- aukcií:

- na viacerých miestach tohto manuálu sme uviedli, že ÚVO bezodplatne poskytuje software na realizáciu e-aukcií. Ján Mažgút, tlačový tajomník ÚVO, dodáva: Informačný systém EVO je dostupný prostredníctvom portálu EVO a jeho používanie je bezodplatné pre všetkých používateľov (teda pre verejných obstarávateľov/obstarávateľov/osoby podľa§7 a tiež záujemcov/uchádzačov)“
- **metodicky usmerňuje účastníkov procesu verejného obstarávania a** zverejňuje všetky svoje metodické usmernenia pre účastníkov procesu verejného obstarávania. V rámci metodických usmernení je možné predložiť aj otázky spojené s realizáciou e-aukcií. Zároveň ÚVO spracoval niekoľko metodických usmernení pre vykonávanie e-aukcií- či už pre obstarávateľov alebo pre uchádzačov.⁶
- vedie a verejnému obstarávateľovi a obstarávateľovi sprístupňuje na svojej internetovej stránke **vzory elektronických dokumentov**, špeciálne programové vybavenie spĺňajúce podmienky podľa § 18 ods. 4 a iné náležitosti potrebné na zabezpečenie elektronickej komunikácie. Tieto e-dokumenty je možné použiť aj pri realizácii e-aukcií.
- **rozhoduje o námietkach uchádzačov**, záujemcov, účastníkov alebo osôb, ktorých práva alebo právom chránené záujmy boli alebo mohli byť dotknuté postupom kontrolovaného. Príklady voči čomu je možné podať námietku, respektíve prípady v ktorých nemožno, podať námietky, sú definované v §138 a§140 ZVO - v ostatných prípadoch je to možné. Viac sa dozviete aj v našej prehľadovej tabuľke v prílohe.
- **uskutočňuje kontrolu**, a to pred i po uzavretí zmluvy. Viac informácií nám poskytol Ján Mažgút, tlačový tajomník ÚVO: «Kontrola sa vykonáva pri nadlimitných a podlimitných zákazkách. Podľa § 147 ZVO kontrolu postupu pri zákazkách, ktoré nie sú nadlimitnými zákazkami ani podlimitnými zákazkami (§ 9 ods. 9), vykonáva orgán vnútornej kontroly; týmto nie sú dotknuté oprávnenia úradu a iných kontrolných orgánov. Ex ante kontrola (§ 145b ZVO) sa vzťahuje len na prípad, ak ide o nadlimitnú zákazku, financovanú čo i len z časti z prostriedkov EÚ⁷.

6 Metodické usmernenie k používaniu elektronickej aukcie: <http://www.uvo.gov.sk/documents/10157/1622615/Metodick%C3%A9%20usmernenie%20k%20pou%C5%BE%C3%ADvaniu%20e-aukcie%20-%20inform%C3%A1cie.pdf>

7 Bližšie k ex-ante kontrole výkladové stanovisko č. 5/2013, zverejnené na stránke ÚVO:http://www.uvo.gov.sk/vykkladove-stanoviska/-/asset_publisher/7gWP3f2ikLHv/content/vykkladove-stanovisko-c-5-2013-k-%C2%A7-142-zakona-o-verejnom-obstaravani?redirect=http%3A%2F%2Fwww.uvo.gov.sk%2Fvykladove-stanoviska%3Fp_id%3D101_INSTANCE_7gWP3f2ikLHv%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_pos%3D1%26p_p_col_count%3D2%26p_r_p_564233524_categoryId%3D1509824%26p_r_p_564233524_resetCur%3Dtrue

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
SLOVENSKO

Manuál používania elektronických aukcií nájdete aj na našej webstránke:

www.transparency.sk

Ak aj Vám tento manuál pomohol,
zvážte prosím členstvo v Transparency klube,
alebo zvolte akúkoľvek inú podporu Transparency!

Viac informácií o našej činnosti nájdete aj tu:

www.transparency.sk

www.facebook.com/transparencysk

<http://www.transparency.sk/sk/podporte-nas/>

Príloha: Uvedený právny stav platí do zriadenia elektronického trhu, potom platí, že námietky nemožno podať pri podlimitných zákazkách obstarávaných cez elektronické trhovisko (s predpokladanou hodnotou zákazky - PHZ viac ako 1 000 eur bežne dostupné tovary, stavebné práce, služby);

Typ verejného obstarávateľa	Predmet civilnej zákazky	Limit zákazky	Hodnota	E-aukcia	Námietka	Kontrola
Verejný obstarávateľ (§ 6 písm. 1 a)	Tovary	zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	0-1 000 EUR		nie	je možné postúpiť na vnútornú kontrolu (§ 147); nie je tým dotknuté právo úradu na výkon kontroly
		zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	1 000-20 000 EUR			
Slovenská republika zastúpená svojimi orgánmi t.j. (Ministerstvá alebo iné štátne orgány vrátane ich regionálnych alebo miestnych útvarov, niektoré štátne agentúry/úrady)	Tovary	Podlimitná	20 000EUR - 130 000 EUR	Povinná e-aukcia	Námietky je možné podať pri podlimitných zákazkách s PHZ vyššou ako 40 000 eur pri obstarávaní tovarov	Áno – pred/po
	Tovary	Nadlimitná	viac ako 130 000EUR		áno	Áno – pred/po
	Potraviny	zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	0-1 000EUR		nie	je možné postúpiť na vnútornú kontrolu (§ 147); nie je tým dotknuté právo úradu na výkon kontroly
		zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	1 000-40 000 EUR			

Typ verejného obstarávateľa	Predmet civilnej zákazky	Limit zákazky	Hodnota	E-aukcia	Námietka	Kontrola
	Potraviny	Podlimitná	40 000EUR -130 000EUR		áno	Áno – pred/po
	Potraviny	Nadlimitná	viac ako 130 000EUR		áno	Áno – pred/po
	Služby	zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	0-1 000 EUR		nie	je možné postúpiť na vnútornú kontrolu (§ 147); nie je tým dotknuté právo úradu na výkon kontroly
		zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	1 000-20 000 EUR			
	Služby	Podlimitná	20 000EUR - 130 000 EUR		Námietky je možné podať pri podlimitných zákazkách s PHZ vyššou ako 40 000 eur pri obstarávaní služieb	Áno – pred/po
	Služby	Nadlimitná	viac ako 130 000EUR		áno	Áno – pred/po
	Stavebné práce	zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	0-1 000 EUR		nie	je možné postúpiť na vnútornú kontrolu (§ 147); nie je tým dotknuté právo úradu na výkon kontroly
		zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	1 000-30 000EUR			

Typ verejného obstarávateľa	Predmet civilnej zákazky	Limit zákazky	Hodnota	E-aukcia	Námietka	Kontrola
	Stavebné práce	Podlimitná	30 000EUR - 5 000 000EUR		Námietky je možné podať pri podlimitných zákazkách s PHZ vyššou ako 200 000 eur pri obstarávaní stavebných prác	Áno – pred/po
	Stavebné práce	Nadlimitná	viac ako 5 000 000EUR		áno	Áno – pred/po
Verejný obstarávateľ (§ 6 písm. 1 b) až f)	Tovary	zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	0-1 000 EUR		nie	je možné postúpiť na vnútornú kontrolu (§ 147); nie je tým dotknuté právo úradu na výkon kontroly
		zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	1 000-20 000 EUR			
územná samospráva: mestá, obce, vyššie územné celky, organizácie riadené verejným právom a niektoré regionálne alebo miestne agentúry/úrady a niektoré štátne agentúry/úrady, združenie právnických osôb vytvorené jednou alebo viacerými organizáciami v poskytovaní verejného obstarávateľa, právnické osoby v ktorej verejný obstarávateľ (SR, obec, vyšší územný celok, ...) vykonáva priamu alebo nepriamu výlučnú kontrolu	Tovary	Podlimitná	20 000EUR - 200 000EUR	Povinná e-aukcia	Námietky je možné podať pri podlimitných zákazkách s PHZ vyššou ako 40 000 eur pri obstarávaní tovarov	Áno – pred/po

Typ verejného obstarávateľa	Predmet civilnej zákazky	Limit zákazky	Hodnota	E-aukcia	Námietka	Kontrola
	Tovary	Nadlimitná	viac ako 200 000EUR		áno	Áno – pred/po
	Potraviny	zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	0-1 000 EUR		nie	je možné postúpiť na vnútornú kontrolu (§ 147); nie je tým dotknuté právo úradu na výkon kontroly
		zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	1 000-40 000EUR			
	Potraviny	Podlimitná	40 000EUR -200 000EUR		áno	Áno – pred/po
	Potraviny	Nadlimitná	viac ako 200 000		áno	Áno – pred/po
	Služby	zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	0-1 000 EUR		nie	je možné postúpiť na vnútornú kontrolu (§ 147); nie je tým dotknuté právo úradu na výkon kontroly
		zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	1 000-20 000EUR			
	Služby	Podlimitná	20 000EUR - 200 000EUR		Námietky je možné podať pri podlimitných zákazkách s PHZ vyššou ako 40 000 eur pri obstarávaní služieb	Áno – pred/po
	Služby	Nadlimitná	viac ako 200 000EUR		áno	Áno – pred/po

Typ verejného obstarávateľa	Predmet civilnej zákazky	Limit zákazky	Hodnota	E-aukcia	Námietka	Kontrola
	Stavebné práce	zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	0 -1 000 EUR		nie	je možné postúpiť na vnútornú kontrolu (§ 147); nie je tým dotknuté právo úradu na výkon kontroly
		zákazka, ktorá nie je nadlimitnou zákazkou ani podlimitnou zákazkou	1 000-30 000 EUR			
	Stavebné práce	Podlimitná	30 000EUR - 5 000 000EUR		Námietky je možné podať pri podlimitných zákazkách s PHZ vyššou ako 200 000 eur pri obstarávaní stavebných prác	Áno – pred/po
	Stavebné práce	Nadlimitná	viac ako 5 000 000EUR		áno	Áno – pred/po

BIBLIOGRAFIA

Jap, S. D. (2002). Online Reverse Auctions: Issues, Themes, and Prospects for the Future. *Academy of Marketing Science Journal*, 506-525.

OECD. (2011). *Government at a glance*. OECD Publishing.

Queensland Government Chief Procurement Office. (dátum neznámy). *Reverse auctions guide*. Dostupné na Internete: http://www.qgm.qld.gov.au/00_downloads/reverse_auction_guide.pdf

Sičáková-Beblavá, E., & Pavel, J. (2013). Do e-auctions really improve the efficiency of public procurement? The case of the Slovak municipalities. *Prague Economic Papers* (1), s. 111-124.

Sičáková-Beblavá, E., Šatníková, S., & Klátik, P. (2011). *Elektronické aukcie vo verejnom obstarávaní: teória a prax na Slovensku*. Bratislava: ADIN, s.r.o. pre Transparency International Slovensko.

Šípoš, G., & Klátik, P. (2013). *Kvalita verejného obstarávania na Slovensku v roku 2012*. Bratislava: Transparency International Slovensko.

Šípoš, G., Klátik, P., & Tunega, M. (2011). *Vplyv elektronických aukcií na efektivitu verejného obstarávania na Slovensku: prvé výsledky*. Bratislava: Transparency International Slovensko.

Úrad pre verejné obstarávanie. (1. júl 2013). *Finančné limity platné od a účinné od 1. júla 2013*. Cit. 1. júl 2013. Dostupné na Internete: http://www.uvo.gov.sk/documents/10157/900132/Limity_postupy_prechodne_obdobie.pdf?version=1.0&t=1372333347247

Úrad pre verejné obstarávanie. (marec 2011). *Metodické usmernenie k používaniu elektronickej aukcie*. Cit. 1. júl 2013. Dostupné na Internete: Úrad pre verejné obstarávanie: <http://www.uvo.gov.sk/documents/10157/1622615/Metodick%C3%A9%20usmernenie%20k%20pou%C5%BE%C3%ADvaniu%20e-aukcie%20-%20inform%C3%A1cie.pdf>

Úrad pre verejné obstarávanie. (18. február 2011). *Odporúčania pre postupy pri podprahových zákazkách a zákazkách s nízkou hodnotou s využitím elektronickej aukcie v systéme EVO*. Cit. 1. júl 2013. Dostupné na Internete: Úrad pre verejné obstarávanie: <http://www.uvo.gov.sk/documents/10157/900132/Z%C3%A1kazky%20podprahov%C3%A9%20s%20n%C3%ADzkou%20hodnotou%20-%20eAukcia%20-%20inform%C3%A1cie.pdf?version=1.0&t=1333029347350>

Úrad pre verejné obstarávanie. (7. november 2012). *Príručka používateľa systému EVO- elektronickej aukcie, Verejný obstarávateľ/obstarávateľ*. Cit. 1. júl 2013. Dostupné na Internete: Úrad pre verejné obstarávanie: http://www.uvo.gov.sk/documents/10157/1587439/1.4%20EVO_PriruckaVO_eAukcia_20121019.pdf

Úrad pre verejné obstarávanie. (7. november 2012). *Príručka používateľa systému EVO- elektronickej aukcie, Záujemca/Uchádzač*. Cit. 1. júl 2013. Dostupné na Internete: Úrad pre verejné obstarávanie: http://www.uvo.gov.sk/documents/10157/1587535/2.6%20EVO_PriruckaZU_eAukcia_20121107.pdf

